

ปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย*

THE SUCCESS FACTORS OF TEAM SPORTS FOR UNIVERSITY ATHLETE OF THAILAND

พรวิจักษ์ณ์ ครุฑกะ* และ ณัฐชนน ชังพุก

Pornvijak Cruthka* and Natchanon Sangpook

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: pornvijak.c@ku.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาแรงจูงใจส่วนบุคคล สมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ ศักยภาพและทักษะของนักกีฬา นโยบายและการสนับสนุน ทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬาประเภททีม มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย 2) วิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เป็นวิจัยเชิงสำรวจ กรอบแนวคิดการวิจัยใช้แนวคิดของปัจจัยความสำเร็จกีฬาประเภททีม กลุ่มตัวอย่าง คือ นักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จำนวน 401 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบหลักแบบอโรโคโนลดด้วยวิธีแวกซ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) นักกีฬามหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจส่วนบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับ ได้แก่ ด้านทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน ด้านนโยบายและการสนับสนุน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา ส่วนความคิดเห็นพฤติกรรมปฏิบัติด้านสมรรถภาพทางจิตใจ ด้านศักยภาพและทักษะของนักกีฬา และด้านสมรรถภาพทางกายอยู่ในระดับปฏิบัติบ่อยครั้ง 2) องค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย มี 10 องค์ประกอบ บรรยายด้วย 72 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักตัวประกอบระหว่าง .405 ถึง .830 สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 62.77 ซึ่งองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทีมงานผู้ฝึกสอน 2) สิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา 3) สมรรถภาพทางกาย 4) ศักยภาพและทักษะของนักกีฬา 5) นโยบายและการสนับสนุน 6) สมรรถภาพทางจิตใจ 7) การจัดการความเครียด 8) แรงจูงใจภายนอกบุคคล 9) แรงจูงใจภายในบุคคล และ 10) การพัฒนาศักยภาพทางกีฬา

คำสำคัญ: ปัจจัยความสำเร็จ, กีฬาประเภททีม, นักกีฬา, มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย, การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

Abstract

The objectives of this research were to 1) Study the concerning personal motivation; physical fitness; mental fitness; the athletes potential and skills; policy and supporting; sports team of coaches and sponsorship; and sports facilities. Furthermore, the researchers study 2) The factor analysis of the success factors of team sports for University athlete of Thailand. This is survey

* Received May 21, 2024; Revised June 14, 2024; Accepted June 22, 2024

research, and used to conceptual framework of the success factors of team sports. The sample was 401 athletes of University. The instrument used for data collection was questionnaire. Testing for quality, the researchers found that the instruments evinced reliability at the levels of 0.97. The researchers analyzed the data collected in terms of frequency, percentage, mean and standard deviation. In addition, the exploratory factor analysis by orthogonal rotation with varimax method was used to extract factors. The researchers found that 1) Athletes of University exhibited levels of opinions regarding personal motivation at a highest level and in three aspects at a high level in the following descending order of means: sports team of coaches and sponsorship; policy and supporting; and sports facilities. Furthermore, the opinions concerning behavior to practicum regarding mental fitness; the athletes potential and skills and physical fitness at a level often. 2) There were the success factors of team sports for University athlete of Thailand ten components, described by 72 variables. Loading factors ranged from .405 to .830. They were explanatory of variance at 62.77 percent. The name of components were as follows: 1) Sports team of coaches; 2) Sports facilities; 3) Physical fitness; 4) The athletes potential and skills; 5) Policy and supporting; 6) Mental fitness; 7) Stress management; 8) Personal intrinsic motivation; 9) Personal extrinsic motivation; and 10) Sport potential development.

Keyword: The Success Factors, Team Sports, Athlete, University of Thailand, Exploratory Factor Analysis

บทนำ

ปัจจุบันระบบการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศของประเทศชั้นนำทางการกีฬาเพิ่มความเหมือนกันมากขึ้นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และการเพิ่มชนิดกีฬาในการแข่งขัน เนื่องจากการเผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะมากขึ้น ทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างหลายประเทศ และการวิจัยร่วมกันศึกษาปัจจัยวิเคราะห์แนวทางการปฏิบัติงานในการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และมุ่งสู่เป้าหมายการเพิ่มเหรียญรางวัลระดับโอลิมปิก ในตลาดการแข่งขันกีฬาทุกประเทศสามารถจัดเตรียมปัจจัยต่าง ๆ เช่น ปัจจัยด้านงบประมาณ ควรให้การสนับสนุนตามผลสัมฤทธิ์ หรือค้ำหนุนยึดประสิทธิผลแทนการจัดสรรงบประมาณ ให้งาน/สมาคมกีฬาแบบถ่วงน้ำหนักและเท่ากัน ขยายฐานความรู้ให้เหมาะกับบริบทของแต่ละประเทศ และจากการศึกษาแบบจำลองแนวทางในการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศที่ดีควรเริ่มที่โครงสร้างนโยบายทางการกีฬาที่ชัดเจน วัตถุประสงค์ ประเมินได้และเป็นไปได้ ประกอบด้วย 3 วงจรพัฒนา ได้แก่ 1) วงจรการพัฒนาระบบการดำเนินการและปฏิบัติการ ได้แก่ ปัจจัยการมีเจ้าภาพหลัก การจัดการบนฐานข้อมูล การตั้งเป้าประสงค์ ประกาศนโยบายการลงทุนทางการกีฬาแนวใหม่ที่เน้นถึงความคุ้มค่า และพันธะสัญญาที่บันทึกความร่วมมือมุ่งมั่นเพื่อให้ประสบความสำเร็จในการเพิ่มเหรียญตามพันธะสัญญา 2) วงจรการพัฒนานักกีฬา ได้แก่ การพัฒนานักกีฬาให้มีคุณภาพ มีจำนวน ตัวเลือกที่ดีและมาจากระบบการคัดสรรที่มีประสิทธิภาพเข้ามาในระบบการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ โดยคณะกรรมการการพัฒนานักกีฬาที่มีพรสวรรค์แห่งชาติต้องบูรณาการให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินงาน และ 3) วงจรการพัฒนโค้ชและเจ้าหน้าที่ โดยจัดระบบปฏิบัติการฝึกอบรมโค้ช (Coach Education) ที่เพิ่มทั้งด้านคุณภาพและปริมาณมุ่งการพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศ (สืบสาย บุญวีรบุตร และลัดดา เรืองมนิธรรม, 2558)

จากข้อสังเกตของนักวิจัยและนักจิตวิทยาการกีฬา พบว่า นักกีฬาส่วนใหญ่ฝึกซ้อมด้านร่างกายและทักษะกีฬามาอย่างดี แต่เมื่อถึงวันแข่งขันกลับไม่ประสบความสำเร็จดังที่ตั้งใจไว้ ทำให้ทราบว่สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพราะปัญหาที่มาจากจิตใจมากกว่าร่างกายจึงทำให้ไม่สามารถควบคุมตนเองให้สงบนิ่ง มีสมาธิจดจ่อกับสิ่งที่ตนเองทำ ซึ่งในสถานการณ์การแข่งขันนักกีฬาอาจต้องเผชิญกับความตื่นเต้น ความท้าทาย ความกลัว ซึ่งถือเป็นเรื่องปกติทางสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้กับทุกคนที่ต้องประสบกับเหตุการณ์ที่แปลกใหม่หรือไม่ได้คาดคิดมาก่อน แต่หากนักกีฬามีการเตรียมพร้อมด้านจิตใจมาอย่างดีแล้วจะทำให้ผ่านพ้นเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ (กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560) ดังนั้น การที่นักกีฬาจะประสบความสำเร็จสูงสุด ต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ สมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ และทักษะกีฬา ซึ่งสมรรถภาพทางกายและทักษะกีฬาสามารถฝึกและพัฒนาไปได้สูงสุด และมีการแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ต่าง ๆ ได้น้อยมากตรงกันข้ามกับสมรรถภาพทางจิตที่สามารถแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ได้มากกว่า (ภูษณพาส สมนิล, 2558)

กีฬาประเภททีมมีความต้องการแตกต่างกันของประเภทกีฬา ซึ่งขึ้นอยู่กับกฎสัมพันธซึ่งกันและกัน ในทีมกีฬาแต่ละชนิด ระดับปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในการเล่นกีฬาแตกต่างกัน (เช่น ฟุตบอล ฮอกกี้ เนตบอล) ความสามัคคีในทีม ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีม จิตวิญญาณของทีม และมีการประเมินทีม การตระหนักถึงผลกระทบของสภาวะฉุกเฉินที่มีอิทธิพลต่อทีมในอนาคต กิจกรรมการทำงานเป็นทีมในการเล่นกีฬา การเตรียมจิตใจของแต่ละบุคคลช่วยให้นักกีฬาพร้อมที่จะทำงานในทีม มั่นใจยอมรับความท้าทาย สำหรับสภาพแวดล้อมในทีม ประกอบด้วย ผู้นำทีม สมาชิกทีมจากหลากหลายสาขารวมกันเฉพาะกิจ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน และตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์เกิดขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมการเล่นกีฬาที่แตกต่างกันของคู่แข่งมีความจำเป็นต่อความสำเร็จในกีฬาประเภททีม (Cahill, J. et al., 2018) จากการศึกษาความล้มเหลวในการทำงานเป็นทีมของนักกีฬามหาวิทยาลัย ได้แก่ 1) การเตรียมทีมที่ไม่มีประสิทธิภาพระหว่างการฝึกซ้อมและระหว่างการวอร์มอัพก่อนการแข่งขัน 2) การติดตามทีมที่ขาดประสิทธิภาพ การแก้ปัญหา การวางแผนปฏิบัติการ และการจัดการข้อขัดแย้งในช่วงเปลี่ยนผ่านของการแข่งขัน 3) การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบบัญชีรายชื่อของทีมตลอดฤดูกาลและระหว่างการแข่งขัน 4) ความเป็นผู้นำที่ไม่ช่วยเหลือจากโค้ชและผู้นำนักกีฬาระหว่างการเล่นเกม 5) ความสามัคคีที่ไม่ดีในหมู่สมาชิกในทีมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของทีมและความสัมพันธ์ทางสังคม 6) ปัญหาระดับความเชื่อมั่นระหว่างเพื่อนร่วมทีมและระหว่างทีมโดยรวม และ 7) ผลงานที่ล้มเหลวและผลงานของทีมที่ประสบความสำเร็จในระหว่างการแข่งขัน การค้นพบจากการศึกษานี้ขยายองค์ความรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมและความผิดปกติของกลุ่มในการเล่นกีฬา (McEwan, D. & Crawford, K., 2022) สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนักกีฬามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีรัตนโกสินทร์ในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยครั้งที่ 41 ของ สมบัติ เกตุสม และคณะ ประกอบด้วย การสร้างแรงจูงใจในการเป็นนักกีฬา การสนับสนุนด้านกีฬาของมหาวิทยาลัย ด้านผู้ฝึกสอน สถานที่ฝึกซ้อม และการช่วยเหลือด้านการเรียน (สมบัติ เกตุสม และคณะ, 2557) นอกจากนี้ กฤษฎา พุ่มพิน สรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จของทีมกีฬาตะกร้อหญิงในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย ศักยภาพของนักกีฬา ปัจจัยด้านนโยบายและการสนับสนุน ปัจจัยด้านจิตวิทยาการกีฬา ปัจจัยการบริหาร และการจัดการทีม ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และสิ่งอำนวยความสะดวก (กฤษฎา พุ่มพิน, 2565)

สรุปว่าปัจจัยสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ ทักษะกีฬา ศักยภาพของนักกีฬา นโยบายและการสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬา นอกจากนี้ อัสวิน จันทรสระสม และกรรณิการ์ อินชนะ กล่าวถึง แรงจูงใจส่วนบุคคลเป็นปัจจัยหลักที่ผลักดันให้นักกีฬามุ่งไปสู่ความสำเร็จ (อัสวิน จันทรสระสม และกรรณิการ์ อินชนะ, 2564) แต่ปัจจัยอื่น ๆ ก็ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่นำพานักกีฬาประเภททีมสู่ความสำเร็จ นั่นคือ ทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน เนื่องจากการเตรียมทีมกีฬาจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับกีฬามหาวิทยาลัยโดยตรง ได้แก่ คณะผู้บริหาร

สถาบันการศึกษา ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เพื่อศึกษาวิเคราะห์ว่าองค์ประกอบใดบ้างที่จะนำมาใช้ในกีฬาประเภททีมได้อย่างประสบความสำเร็จในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา ได้ข้อมูลและรายละเอียดให้สำนักการกีฬาของมหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย นำไปปรับใช้ในการวางแผนจัดการแข่งขัน และพัฒนานักกีฬาให้มีความรับผิดชอบ ความสามัคคี ความเชื่อมั่น และสัมพันธ์ที่ดีของเพื่อนร่วมทีม พัฒนาทักษะทางกีฬาประเภททีมสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน สามารถพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศทางการกีฬาในระดับสากล และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจส่วนบุคคล สมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ ศักยภาพและทักษะของนักกีฬา นโยบายและการสนับสนุน ทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา สำหรับนักกีฬาประเภททีม มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามเชิงสำรวจ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ นักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย จำนวน 109 สถาบัน ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาประเภททีม ครั้งที่ 49 จำนวน 12,609 คน ในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 49 นนทบุรีเกมส์ 67 (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2567) กลุ่มตัวอย่าง คือ นักกีฬาประเภททีมที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 49 รอบมหกรรม โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการวิเคราะห์ตัวประกอบต้องใช้ตัวอย่างไม่น้อยกว่า 5 เท่าของตัวแปรที่ศึกษา (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2547) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรที่ศึกษา จำนวน 78 ตัวแปร ดังนั้น ตัวอย่างจึงมีไม่น้อยกว่า จำนวน 390 คน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 401 คน และทำการสุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) โดย 1) สุ่มสถาบันการศึกษาที่ส่งนักกีฬาประเภททีมเข้าแข่งขันมหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 49 แต่ละภาคและกรุงเทพฯของประเทศไทย อย่างน้อย 2 สถาบัน โดยการสุ่มอย่างง่าย จัปฉลากแบบไม่แทนที่ (กรุงเทพฯ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) 2) สุ่มกีฬาประเภททีมที่เข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 49 รอบมหกรรมจาก 17 ชนิด มา 8 ชนิดกีฬา โดยสุ่มอย่างง่าย (จัปฉลากแบบไม่แทนที่) ได้แก่ ฟุตบอล, วอลเลย์บอล, บาสเกตบอล, เซปักตะกร้อ, ฟุตซอล, รักบี้ฟุตบอล, คอร์ทบอล และจันร่อน 3) สุ่มตัวอย่างนักกีฬาแต่ละชนิดในขั้นที่ 2 แบบบังเอิญพบ และยินดีเข้าร่วมงานวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาแนวคิดปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย โดยบูรณาการแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมจากนักวิชาการ ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจส่วนบุคคล สมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ (ภูษณพาส สมนิล, 2558); (อัศวิน จันทรสระสม และกรรณิการ์ อินชนะ, 2564); (Cahill, J. et al., 2018) ศักยภาพและทักษะของนักกีฬา นโยบายและการสนับสนุน ทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา (กฤษฎา พุ่มพิน, 2565); (เชาวรัตน์ เขมรัตน์ และคณะ, 2565); (Nova, A. et al., 2023)

ขอบเขตพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 49 จำนวน 109 สถาบันการศึกษา ที่อยู่ในกรุงเทพฯ ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันนทรีเกมส์ ครั้งที่ 49 พ.ศ. 2567 รอบมหกรรม ทีมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ชนิดกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขัน ประสบการณ์ในการเข้าร่วมแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (รอบมหกรรม) และมหาวิทยาลัยที่สังกัด จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และคำถามปลายเปิด ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจส่วนบุคคล นโยบายและการสนับสนุน ทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด มาก น้อย และไม่เห็นด้วย ส่วนด้านสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ ศักยภาพและทักษะของนักกีฬามีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ เห็นด้วยกับพฤติกรรมการปฏิบัติได้ทุกครั้ง บ่อยครั้ง เป็นบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติ จำนวนทั้งสิ้น 78 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) 0.50-1.00 และความเชื่อมั่น มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.97 (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ, 2559)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะบดีคณะศึกษาศาสตร์ ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองและเก็บข้อมูลออนไลน์ โดยวิธีสแกนคิวอาร์โค้ดผ่านมือถือของนักกีฬา ที่สนามแข่งขันกีฬาของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ระหว่างวันที่ 27 มกราคม ถึงวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2567 นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนก่อนนำมาวิเคราะห์ข้อมูล จำนวนทั้งสิ้น 401 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ข้อมูลปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบหลัก แบบอโรโคโนลด้วยวิธีแวนแมกซ์ ผู้วิจัยพิจารณาตัวประกอบตามเกณฑ์ที่ตัวประกอบนั้นต้องมีค่าไอเกนมากกว่าหรือเท่ากับ 1 และมีตัวแปรที่อธิบายตัวประกอบนั้น ๆ ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไป โดยในแต่ละตัวแปรต้องมีค่าน้ำหนักตัวประกอบตั้งแต่ 0.40 ขึ้นไป (บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร, 2547)

ผลการวิจัย

1. นักกีฬาผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 63.59 เพศหญิง จำนวน 146 คน คิดเป็น ร้อยละ 36.41 มีอายุมากที่สุด 18-20 ปี จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.62 อายุ 21-23 จำนวน 176 คน คิดเป็น ร้อยละ 43.89 และอายุ 24 ปีขึ้นไป 22 คน คิดเป็นร้อยละ 5.49 ชนิดกีฬาที่นักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันมากที่สุด คือ รักบี้ฟุตบอล จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 17.96 ประสบการณ์ในการเข้าร่วม

แข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยส่วนมากครั้งแรก จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 55.36 และเป็นนักกีฬาที่สังกัดมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มากที่สุด จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.45

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ด้านนโยบายและการสนับสนุน ด้านทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา และระดับความคิดเห็นพฤติกรรมปฏิบัติด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านสมรรถภาพทางจิตใจ ด้านศักยภาพและทักษะของนักกีฬา ของนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ดังตารางที่ 1 และ 2

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ด้านนโยบายและการสนับสนุน ด้านทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬาของนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เป็นรายด้าน

ปัจจัย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล	2.52	0.41	มากที่สุด
2. ด้านนโยบายและการสนับสนุน	2.35	0.62	มาก
3. ด้านทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน	2.42	0.62	มาก
4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา	2.34	0.62	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านแรงจูงใจส่วนบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.52) ส่วนด้านทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน ด้านนโยบายและการสนับสนุน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 2.42, 2.35, 2.34 ตามลำดับ)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นพฤติกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับปัจจัยด้านสมรรถภาพทางกาย ด้านสมรรถภาพทางจิตใจ ด้านศักยภาพและทักษะของนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย เป็นรายด้าน

ปัจจัย	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็นพฤติกรรมปฏิบัติ
1. ด้านสมรรถภาพทางกาย	2.40	0.53	บ่อยครั้ง
2. ด้านสมรรถภาพทางจิตใจ	2.44	0.44	บ่อยครั้ง
3. ด้านด้านศักยภาพและทักษะของนักกีฬา	2.44	0.46	บ่อยครั้ง

จากตารางที่ 2 พบว่า นักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยมีระดับความคิดเห็นพฤติกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับปัจจัยด้านสมรรถภาพทางจิตใจ ด้านศักยภาพและทักษะของนักกีฬา และด้านสมรรถภาพทางกาย ในภาพรวมอยู่ในระดับปฏิบัติได้บ่อยครั้ง (ค่าเฉลี่ย = 2.44, 2.44, 2.40 ตามลำดับ)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

องค์ประกอบที่	จำนวนตัวแปรที่ถูกเลือก	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าไอแกน	ร้อยละของความแปรปรวน	ร้อยละความแปรปรวนสะสม
1	8	.738-.830	7.462	9.566	9.566
2	9	.533-.759	6.171	7.911	17.477
3	9	.559-.732	5.971	7.655	25.133
4	9	.458-.707	5.439	6.973	32.106

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ต่อ)

องค์ประกอบที่	จำนวนตัวแปรที่ถูกเลือก	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ	ค่าไอแกน	ร้อยละของความแปรปรวน	ร้อยละความแปรปรวนสะสม
5	9	.439-.774	5.407	6.932	39.038
6	10	.498-.702	5.172	6.630	45.669
7	9	.408-.663	4.337	5.560	51.229
8	3	.597-.691	2.366	3.034	54.263
9	3	.508-.687	2.283	2.927	57.190
10	3	.405-.635	2.155	2.763	62.772

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าไอแกน (Eigen value) ในแต่ละองค์ประกอบที่มีค่าไอแกนมากกว่า 1 ขึ้นไปได้องค์ประกอบทั้งหมด 10 องค์ประกอบ ค่าร้อยละความแปรปรวนสะสมทั้ง 10 องค์ประกอบ มีค่าเท่ากับ 62.772 สามารถอธิบายได้ว่า องค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทยทั้ง 10 องค์ประกอบ สามารถเป็นองค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมได้ร้อยละ 62.772

ผลการจัดกลุ่มตัวแปรเข้าในแต่ละองค์ประกอบได้กำหนดชื่อองค์ประกอบ 1-10 ได้แก่

องค์ประกอบ 1 ทีมงานผู้ฝึกสอน ประกอบด้วย ตัวแปร จำนวน 8 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .738 ถึง .830 มีค่า Eigenvalue 7.462 ค่าร้อยละความแปรปรวน เท่ากับ 9.566 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ทีมผู้ฝึกสอนเป็นที่ยอมรับของนักกีฬา (ค่าน้ำหนัก .830) ทีมผู้ฝึกสอนอุทิศเวลาในการถ่ายทอดให้กับนักกีฬาอย่างแท้จริง (ค่าน้ำหนัก .820) และทีมผู้ฝึกสอนมีความรับผิดชอบ เอาใจใส่ให้นักกีฬา และนำเสนอวิธีการฝึกซ้อมใหม่ ๆ มาใช้ (ค่าน้ำหนัก .813) ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุด คือ ทีมผู้ฝึกสอนมีการวิเคราะห์ข้อเด่นและข้อบกพร่องของนักกีฬาในทีมเพื่อวางกลยุทธ์การฝึกซ้อม (ค่าน้ำหนัก .738)

องค์ประกอบ 2 สิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬา ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .533 ถึง .759 มีค่า Eigenvalue 6.171 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 7.911 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มหาวิทยาลัยจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่เอาใจใส่ในการให้บริการ และอำนวยความสะดวกทางกีฬา (ค่าน้ำหนัก .759) มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมบรรยาย กฎ กติกา และระเบียบการแข่งขันตามมาตรฐานสากล (ค่าน้ำหนัก .745) และมหาวิทยาลัยมีการจัดสถานที่ทำงานในแต่ละฝ่ายติดต่อประสานงานได้สะดวกรวดเร็วและทันสมัย (ค่าน้ำหนัก .731) ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุด คือ มหาวิทยาลัยมีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ห้องน้ำ น้ำดื่ม ตู้ล็อกเกอร์อย่างเพียงพอ (ค่าน้ำหนัก .533)

องค์ประกอบ 3 สมรรถภาพทางกาย ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .559 ถึง .732 มีค่า Eigenvalue 5.971 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 7.655 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สามารถใช้สมรรถภาพทางกายในการแข่งขันกีฬาโดยผสมผสานการทรงตัว ความเร็ว ความแข็งแรง ความคล่องแคล่วว่องไว และความอดทนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าน้ำหนัก .732) ใช้สมรรถภาพทางกายในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ดี เช่น การหลบหลีก และการตอบโต้ เป็นต้น (ค่าน้ำหนัก .725) สามารถฝึกซ้อมกีฬาตามตารางเวลาการฝึกซ้อมที่กำหนดได้อย่างไม่เหน็ดเหนื่อย (ค่าน้ำหนัก .719) ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุด คือ ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงผ่านเกณฑ์การทดสอบสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด (ค่าน้ำหนัก .559)

องค์ประกอบ 4 ศักยภาพและทักษะของนักกีฬา ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .458 ถึง .707 มีค่า Eigenvalue 5.439 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 6.973 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สามารถบังคับท่าทางและทิศทางของอุปกรณ์ในการเล่นกีฬาด้วยความถูกต้องแม่นยำ (ค่าน้ำหนัก .707) ใช้ไหวพริบในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและตัดสินใจในการเล่นกีฬาด้วยเวลาอันสั้นอย่างรวดเร็วฉับพลัน (ค่าน้ำหนัก .665) จัดระเบียบร่างกายในการร่วมแข่งขันหรือฝึกซ้อมกีฬาอย่างชำนาญ (ค่าน้ำหนัก .655) ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุด คือ ตรงต่อเวลาและขยันในการฝึกซ้อมตามโปรแกรมการฝึกกีฬาของทีม (ค่าน้ำหนัก .458)

องค์ประกอบ 5 นโยบายและการสนับสนุน ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .439 ถึง .774 มีค่า Eigenvalue 5.407 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 6.932 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ มหาวิทยาลัยมีนโยบายสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนในการพัฒนากีฬา (ค่าน้ำหนัก .774) มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อสนับสนุนทางการกีฬาแต่ละชนิด (ค่าน้ำหนัก .731) มหาวิทยาลัยมีการจัดสรรเงินรางวัล และเงินรางวัลอัดฉีดให้กับนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน (ค่าน้ำหนัก .701) ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุด คือ มหาวิทยาลัยมีนโยบายคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬาเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบัน โดยใช้โควตานักกีฬาตามเกณฑ์ที่กำหนด (ค่าน้ำหนัก .439)

องค์ประกอบ 6 สมรรถภาพทางจิตใจ ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 10 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .498 ถึง .702 มีค่า Eigenvalue 5.172 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 6.630 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สามารถควบคุมอารมณ์ได้ถึงแม้ว่าจะมีสิ่งใดเกิดขึ้น (ค่าน้ำหนัก .702) เป็นเรื่องง่ายที่จะเก็บอาการไม่สงบนิ่งจากการถูกรบกวนจากบางสิ่งทีเห็นหรือได้ยิน เช่น การสะบัดมือ ตะขาน การผลึก การทุบ เป็นต้น (ค่าน้ำหนัก .655) ถ้าผู้ฝึกสอนวิจารณ์หรือตะโกนใส่สามารถแก้ไขข้อผิดพลาดโดยปราศจากอาการอารมณ์เสีย (ค่าน้ำหนัก .613) ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุด คือ เป็นเรื่องง่ายที่จะมุ่งความสนใจและจดจ่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง (ค่าน้ำหนัก .498)

องค์ประกอบ 7 การจัดการความเครียด ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .408 ถึง .663 มีค่า Eigenvalue 4.337 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 5.560 โดยตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานการณ์กดดันเป็นความท้าทายที่ทันท่วงทีพร้อมรับมือเสมอ (ค่าน้ำหนัก .663) สามารถเล่นกีฬาได้ดีภายใต้แรงกดดันระหว่างเกมที่เพิ่มขึ้นโดยรู้สึกสนุกและท้าทายต่อเป้าหมายความสำเร็จ (ค่าน้ำหนัก .651) ตั้งเป้าหมายความสามารถในแต่ละครั้งของการฝึกซ้อม (ค่าน้ำหนัก .596) ตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักต่ำสุด คือ ทำความเข้าใจรูปแบบหรือแผนการฝึกซ้อมของผู้ฝึกสอนเกี่ยวกับวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (ค่าน้ำหนัก .408)

องค์ประกอบ 8 แรงจูงใจภายนอกบุคคล ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .597 ถึง .691 มีค่า Eigenvalue 2.366 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 3.034 เรียงลำดับค่าน้ำหนักตัวแปร ได้แก่ ต้องการสร้างชื่อเสียงให้กับตนเองและวงศ์ตระกูล (ค่าน้ำหนัก .691) ต้องการได้รับการยอมรับจากสังคมและมหาวิทยาลัย (ค่าน้ำหนัก .608) และต้องการสร้างชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย (ค่าน้ำหนัก .597)

องค์ประกอบ 9 แรงจูงใจภายในบุคคล ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .508 ถึง .687 มีค่า Eigenvalue 2.283 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 2.927 เรียงลำดับค่าน้ำหนักตัวแปร ได้แก่ มีความภาคภูมิใจกับความสำเร็จในการแข่งขัน (ค่าน้ำหนัก .687) มีความมุ่งมั่นตั้งใจฝึกซ้อมให้บรรลุเป้าหมาย (ค่าน้ำหนัก .570) และมีการตั้งจุดมุ่งหมายถึงความสำเร็จในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา (ค่าน้ำหนัก .508)

องค์ประกอบ 10 การพัฒนาศักยภาพทางกีฬา ประกอบด้วย ตัวแปรจำนวน 3 ตัวแปร มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ .405 ถึง .635 มีค่า Eigenvalue 2.155 ค่าร้อยละความแปรปรวนเท่ากับ 2.763 เรียงลำดับค่าน้ำหนักตัวแปร ได้แก่ ให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมในการใช้เทคนิคเพื่อสร้างเสริมศักยภาพทางการกีฬา (ค่าน้ำหนัก .635)

มีวินัย ตั้งใจ ทุ่มเทในการฝึกซ้อมกีฬาเพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งทางกีฬาให้ตนเองและทีม (ค่าน้ำหนัก .604) และเพื่อนร่วมทีมหรือคนอื่น ๆ ในทีมมีการแบ่งปันหรือสอนทักษะที่ช่วยพัฒนาศักยภาพทางการกีฬา (ค่าน้ำหนัก .405)

อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัย มีประเด็นอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจส่วนบุคคล สมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ ศักยภาพ และทักษะของนักกีฬา นโยบายและการสนับสนุน ทีมงานผู้ฝึกสอนและผู้สนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการกีฬา สำหรับนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย แรงจูงใจส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่นักกีฬามีความคิดเห็นมากที่สุด เนื่องจากแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่กระตุ้นความพยายามที่เกิดจากภายในบุคคล ที่มุ่งมั่นต่อการฝึกซ้อม ให้ประสบความสำเร็จได้ชัยชนะในการแข่งขัน (Saward, C. et al., 2024); (กฤษฎา พุ่มพิน, 2565) สำหรับสมรรถภาพทางกาย สมรรถภาพทางจิตใจ ศักยภาพและทักษะทางการกีฬา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่นักกีฬาจำเป็นต้องมีการพัฒนานักกีฬาทั้ง 3 องค์ประกอบ ดังกล่าวจึงนำไปสู่ชัยชนะและยกระดับทักษะ และศักยภาพทางกีฬาให้สูงขึ้น (กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2556); (ภูษณพาส สมนิล, 2558) 4) และมหาวิทยาลัยต้องมีนโยบายและแนวทางส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์กีฬา และสนามกีฬาเพียงพอได้มาตรฐาน และปลอดภัย อย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562); (Nova, A. et al., 2023)

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบได้ปัจจัยความสำเร็จกีฬาประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย สามารถสกัดองค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จได้ 10 องค์ประกอบ จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง 7 องค์ประกอบ ทำการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสำรวจได้องค์ประกอบของปัจจัยความสำเร็จมีความกระชับชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจทางกีฬา แบ่งเป็นองค์ประกอบที่ 9 แรงจูงใจภายในบุคคล ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทักษะความสามารถให้แข็งแกร่งโดยตั้งเป้าหมายความสำเร็จอย่างชัดเจน และมีความมุ่งมั่นต่อการฝึกซ้อม ส่วนองค์ประกอบที่ 8 แรงจูงใจภายนอกบุคคล ให้ความสำคัญกับการเสริมแรง กระตุ้นให้เกิดแรงผลักดันในความสำเร็จในการแข่งขันกีฬา ได้แก่ การได้รับรางวัล เกียรติยศ ชื่อเสียง การยกย่องชมเชยและการยอมรับจากสังคม (กรณทิพย์ ลิ้มนรรัตน์, 2565); (กฤษฎา พุ่มพิน, 2565); (Durovic, D. et al., 2020)

นอกจากนี้องค์ประกอบที่ 1 ทีมงานผู้ฝึกสอนมีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีม ให้ความสำคัญกับทีมผู้ฝึกสอน เพราะผู้ฝึกสอนคือผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของกีฬาชนิดนั้น ๆ ทำให้นักกีฬายอมรับ อีกทั้งผู้ฝึกสอนมีหน้าที่ในการวางกลยุทธ์และกำหนดทิศทางการเล่นและออกคำสั่งหรือคำแนะนำต่าง ๆ ให้กับนักกีฬา (สมบัติ เกตุสม และคณะ, 2557); (อัช แสนภักดี, 2558); (Gano-Overwa, L.A. et al., 2024) หากมหาวิทยาลัยมีระบบการสรรหา คัดเลือก และวางแผนพัฒนาทีมผู้ฝึกสอนจะส่งผลต่อความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีมมากยิ่งขึ้น ในทางกลับกันด้วยคุณสมบัติและหน้าที่ของผู้ฝึกสอนดังกล่าว การสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักกีฬากับทีมผู้ฝึกสอนส่งผลต่อความน่าเคารพ น่าเชื่อถือ นักกีฬาเชื่อฟังคำสอนและคำชี้แนะมากขึ้น ทำให้ทีมนักกีฬาเล่นกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น (เกษม ช่วยพิน, 2562); (Trotter, M.G. et al., 2021) สอดคล้องกับ Halldorsson, V. et al. กล่าวถึงสมาชิกทีมจะเก็บอาการแสดงความไม่เคารพ รักษาความน่าเชื่อถือทำให้ผู้เล่นในทีมการทำงานเป็นทีม อย่างเป็นประสิทธิภาพ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อความสำเร็จในการแข่งขัน (Halldorsson, V. et al., 2017)

องค์ประกอบที่ 10 การพัฒนาศักยภาพ เป็นปัจจัยที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องโดยมหาวิทยาลัยเอื้ออำนวยและส่งเสริมสนับสนุนทั้งความพร้อมเพียงพอ ได้มาตรฐาน และปลอดภัยต่อการใช้สถานที่ สนามฝึกซ้อมทั้งสนามกีฬากลางแจ้งและสนามกีฬาในร่ม งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งบุคลากร

สนับสนุนทางการกีฬาและทีมผู้ฝึกสอนต้องมีการวางแผนพัฒนาศักยภาพด้วยโปรแกรมการฝึกซ้อมและการแข่งขัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายและทางจิตใจทั้งในระยะก่อนแข่งขัน ระหว่างการแข่งขัน และหลังการแข่งขัน (สมบัติ เกตุสม และคณะ, 2557); (พลากร ชาญณรงค์, 2565); (Nova, A. et al., 2023) รวมทั้งมหาวิทยาลัย ส่งเสริมให้นักกีฬามีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ และศึกษาดูงานแลกเปลี่ยน นักกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัยในประเทศและต่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพของนักกีฬา ช่วยยกระดับความสามารถทางการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ อันส่งผลต่อตัวนักกีฬา ชื่อเสียงมหาวิทยาลัย และประเทศชาติ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562); (ณัฐกานต์ ชันทอง, 2562); (Trotter, M.G. et al., 2021)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อให้ให้นักกีฬามีทักษะความสามารถทางการกีฬาสู่ความเป็นเลิศ มหาวิทยาลัย
1) ควรมีนโยบายสนับสนุนงบประมาณ อาคารสถานที่ สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬา ให้มีมาตรฐานสากล และปลอดภัย ในการฝึกซ้อมและแข่งขัน และมีบุคลากรให้บริการอย่างเพียงพอ โดยมอบหมายทีมงานในการสำรวจและประเมิน ความต้องการ และวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2) มีนโยบายการสร้างแรงจูงใจในกีฬาอย่าง เป็นรูปธรรม ได้แก่ การกำหนดเกณฑ์การให้ทุนการศึกษา และเกณฑ์โควตาการรับนักศึกษาทุกมหาวิทยาลัย นำไปใช้ในแนวทางเดียวกัน รวมถึงนโยบายค่าตอบแทนเงินรางวัลสำหรับผู้ชนะเลิศการแข่งขัน เบี้ยเลี้ยงนักกีฬาใน การเดินทางไปแข่งขัน และส่งเสริมให้นักกีฬาเข้าสู่กระบวนการแข่งขันในระดับสูงขึ้น และ 3) จากข้อค้นพบทีม ผู้ฝึกสอนทางการกีฬามีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด โดยเฉพาะประเด็นการเป็นที่ยอมรับ ความเสียสละ การอุทิศเวลาถ่ายทอดให้กับนักกีฬา มหาวิทยาลัยควรกำหนดนโยบายการสรรหาและคัดเลือกบุคคลที่จะเป็นผู้สอน ผู้จัดการทีมอย่างเป็นระบบ นับตั้งแต่การกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ คุณสมบัติ ความเชี่ยวชาญ และการวางแผนพัฒนาผู้ฝึกสอนให้มีความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญให้คงอยู่ และมีความก้าวหน้าทันสมัย มากขึ้น ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย 1) ควรมีการศึกษาองค์ประกอบเชิงยืนยันของปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬา ประเภททีมสำหรับนักกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และ 2) ควรมีการศึกษาวิจัยแบบผสมวิธี (Mix Method Research) โดยวิจัยคุณภาพนำวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จทางการกีฬาประเภททีม จะทำให้ได้ข้อมูล เป็นประโยชน์ทางการกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กรณีพิพัย ลีมนรัตน์. (2565). จิตวิทยาการกีฬา. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, 4(3), 1-16.
- กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2556). จิตวิทยาการกีฬา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกในพระบรมราชูปถัมภ์.
- กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2560). คุณลักษณะทางจิตใจของนักกีฬาเยาวชนไทย: ทักษะการ จัดการความเครียดทางการกีฬา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กฤษฎา พุ่มพิน. (2565). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของทีมกีฬาตะกร้อหญิงในการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 5(2), 1-25.
- เกษม ช่วยพิน. (2562). คุณลักษณะของหัวหน้าทีมกีฬา. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 10(2), 345-356.
- เขารัตน์ เขมรัตน์ และคณะ. (2565). อิทธิพลของความเชื่อมั่นทางกีฬาที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการแข่งขันกีฬา. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 1(3), 24-32.

- ณัฐกานต์ ชันทอง. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารด้านกีฬาโรงเรียนกีฬาในประเทศไทย. ใน *คุษณินพนธ์ การศึกษาคุณภูมิตต สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษา*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญใจ ศรีสถิตยรรกูร. (2547). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: บริษัท ยูแอนดีไอ อินเทอร์เน็ตมีเดีย จำกัด.
- พลากร ชาญณรงค์. (2565). รูปแบบการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกทางกีฬาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ. ใน *ปรัชญาคุณภูมิตต สาขาวิชาการจัดการกีฬา*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภุณพาส สมณิล. (2558). จิตวิทยาการกีฬาและการออกกัลกาย. ใน *เอกสารประกอบการสอนวิชาจิตวิทยาการ กีฬาและการออกกัลกาย*. คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (2567). *สูจิบัตรการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 49* นนทรีเกมส์ 2567. เรียกใช้เมื่อ 25 มกราคม 2567 จาก <https://kps.ku.ac.th/nontrigames/index.php/>
- สมบัติ เกตุสม และคณะ. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของนักกีฬามหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ในการเข้าร่วมการแข่งขัน กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 41 ณ จังหวัดขอนแก่น. ใน *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (14) ประเด็น ศักยภาพการกีฬา* (พ.ศ. 2561-2580). เรียกใช้เมื่อ 22 เมษายน 2566 จาก <http://nsc.nesdc.go.th/>
- สืบสาย บุญวิโรบุตร และลัดดา เรืองมนโนธรรม. (2558). ระบบการดำเนินการและปฏิบัติงานในการพัฒนานักกีฬา เป็นเลิศของประเทศไทยสู่ความยั่งยืน ต่อเนื่อง และมีประสิทธิผล. *วารสารวิทยาศาสตร์การกีฬาและ สุขภาพ*, 16(3), 1-14.
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ. (2559). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- อัศวิน จันทรสระสม และกรรณิการ์ อินชนะ. (2564). ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อความสำเร็จของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลไทยแลนด์ลีก 2021. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 7(2), 74-84.
- อัช แสนภักดี. (2558). แนวคิดการจัดการกีฬาเพื่อความเป็นเลิศในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. *วารสารศิลปศาสตร์ และวิทยาการจัดการ*, 2(2), 173-201.
- Cahill, J. et al. (2018). Addressing teamwork problems in healthcare: lessons learned from aviation and sport. *British Journal of Healthcare Management*, 24(9), 448-457.
- Durovic, D. et al. (2020). Psychological aspect of motivation in sport achievement. *Physical Education and Sport*, 18(20), 465-474.
- Gano-Overwa, L.A. et al. (2024). Personal and situational factors that influence coaches' ability to care. *Sport and Exercise Psychology*. เรียกใช้เมื่อ 15 February 2024 จาก <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/02640414.2024.2308412?>
- Halldorsson, V. et al. (2017). Teamwork in sport: A sociological analysis. *Sport in Society*, 20(9), 1-16.
- McEwan, D. & Crawford, K. (2022). Why does teamwork execution break down? Experiences of university team sport athletes. *Sport, Exercise, and Performance Psychology*. เรียกใช้เมื่อ 15 May 2023 จาก <https://www.researchgate.net/publication/359073208>
- Nova, A. et al. (2023). Analysis of Factors Affecting Policy Development of Achievement Sports in Aceh Province. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*, 11(5), 1121-1131.

- Saward, C. et al. (2024). Motivational profiles and their relation to wellbeing, burnout, and dropout intentions in university football players in the UK: A mixed methods approach. *Psychology of Sport & Exercise*, 71, 1-13.
- Trotter, M.G. et al. (2021). Social Support, Self-Regulation, and Psychological Skill Use in E-Athletes. *Frontier Psychology*, 2021(12), 722030.